

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/36/2017
Identifikačné číslo spisu: 8308204809
Dátum vydania rozhodnutia: 28.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8308204809.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/ A. A. N. M., R. XXX/X, C. H. L., IČO: 14 295 784, 2/ A. A. N., R. XXX/X, C. H. L., zastúpených JUDr. Mariánom Bacákom, advokátom advokátskej kancelárie v Snine, Ul. Partizánska 1834/26, proti žalovanému AGRIFOP, a.s. Stakčín, Duchnovičova 573/18, Stakčín, IČO: 31 713 238, zastúpenému JUDr. Jánom Holotom, advokátom advokátskej kancelárie v Snine, Ul. Komenského 2791, o zaplatenie 110.171,01 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6Cb/32/2009, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26. októbra 2016, č. k. 2Cob/44/2015-837, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcov o d m i e t a .

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Stará Ľubovňa, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 24.02.2015, č. k. 6Cb/32/2009-661, zamietol návrh žalobcov v 1/ a 2/ rade s tým, že u žalobcu označenom v 1/ rade išlo o zaplatenie sumy 71.311,083 eur s príslušenstvom a u žalobcu označenom ako žalobca v 2/ rade o zaplatenie istiny 38.859,93 eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie uviedol ďalej vo výroku rozsudku, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. V dôvodoch tohto rozsudku uviedol, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade sa podanou žalobou domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi označenom v 1/ rade istinu 2.148.317,70 Sk s príslušenstvom a žalobcovi označenom v 2/ rade istinu 1.170.694,30 Sk s príslušenstvom. V návrhu uviedli, že Krajský súd v Bratislave rozhodol v obchodnej veci žalobcu v 1/ rade i právneho predchodcu žalobcu v 2/ rade proti žalovaným v 1/ rade JUDr. Jurajovi Tomaškovi, správcovi konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s. v konkurze, žalovanému v 2/ rade N.E. a žalovanému v 3/ rade P. Z. D. o určenie neplatnosti zmlúv o kúpe cenných papierov a vrátenie vzájomných plnení akcií emitenta AGRIFOP, a.s. Stakčín tak, že kúpne zmluvy sú absolútne neplatné. Rozsudok zo dňa 01.07.2002, č. k. 43Cb/15/98-473 nadobudol právoplatnosť a na základe tohto rozhodnutia nadobudol žalobca v 1/ rade vlastnícke právo k cenným papierom emitenta AGRIFOP, a.s. Stakčín v počte 68.700 akcií s účinnosťou ex tunc od doby 03.03.1998 a P. S. vlastnícke právo v počte 37.436 ks akcií s účinnosťou ex tunc od doby 23.03.1998.

Následne P. P. S. zmluvou zo dňa 15.09.2004 postúpil všetky pohľadávky v nej uvedené A. A. N., nar. XX.XX.XXXX ako postupníkovi a postúpenie pohľadávky písomne oznámil listom zo dňa 15.09.2004 spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie pohľadávky. Žalobca v 1/ rade bol výlučným vlastníkom cenných papierov eminenta AGRIFOP, a.s. Stakčín v počte 68.700 ks a postupca P. P. S. v počte cenných papierov 37.436 ks. Keďže akcionár má právo na podiel zo zisku (dividendu), ktorý valné zhromaždenie podľa výsledku určil na rozdelenie, tak žalobca v 1/ rade, ako aj postupca P. P. S. vyzývali žalovaného na výplatu dividend za rok 1997. Žalovaný však na listy, ani výzvy neodpovedal a dividendy žiadnemu zo žalobcov nevyplatil. N.E. a P. Z. D. boli členmi predstavenstva AGRIFOP, a.s. Stakčín v spornom období a sú nimi aj doteraz.

2. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého rozsudkom Krajského súdu Bratislava zo dňa 01.07.2002, č. k. 43Cb/15/1998-473, ktorej žalobcom bol žalobca v 1/ rade a žalobca v 2/ rade P. P. S. proti žalovanému v 1/ rade JUDr. Jurajovi Tomašekom, správcovi konkurznej podstaty úpadcu Slovenská kreditná banka, a.s. v konkurze, žalovanému v 2/ rade N.E. a žalovanému v 3/ rade P. Z. D. bolo rozhodnuté, že Kúpna zmluva o kúpe a predaji cenných papierov č. 1/CP/97/1 zo dňa 22.08.1997 medzi žalobcom v 1/ rade A. A. N. a žalovaným v 1/ rade JUDr. Jurajom Tomašekom je neplatná, medzi žalovanými v 1/ a 2/ rade, predmetom ktorej bol predaj akcií spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín v počte 68.700 ks zo dňa 02.03.1998 je neplatná. V druhom výroku tohto rozhodnutia súd určil, že Kúpna zmluva o kúpe a predaji cenných papierov zo dňa 22.08.1997 medzi žalobcom v 2/ rade P. P. S. ako predávajúcim a žalovaným v 1/ rade JUDr. Jurajom Tomašekom, správcom konkurznej podstaty, je neplatná. Piatym výrokom tohto rozhodnutia súd uložil žalovanému v 2/ rade N.E. povinnosť vrátiť žalobcovi v 1/ rade A. A. N. akcie AGRIFOP, a.s. v počte 68.700 ks v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a šiestym výrokom tohto rozhodnutia bola uložená žalovanému v 3/ rade P. Z. D. povinnosť vrátiť žalobcovi v 2/ rade P. S. akcie AGRIFOP, a.s. v počte 37.436 ks v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.04.2004, nadobudlo právoplatnosť dňa 23.06.2004 a vykonateľné bolo dňa 27.06.2004. Podľa výpisu z účtu majiteľa cenných papierov je zrejmé, že žalobca v 1/ rade je vedený ako majiteľ účtu a je vlastníkom cenných papierov žalovanej spoločnosti vo výške 68.700 ks, ktoré nadobudol na základe skôr uvedených súdnych rozhodnutí spätne ku dňu 03.03.1998 a taktiež predložil Výpis zo strediska cenných papierov, že ku dňu 10.09.1997 bol vlastníkom cenných papierov s takým istým počtom a P. S. vlastnil ku dňu 12.09.1997 akcie v celkovom počte 37.436 ks. Listom zo dňa 10.03.2005 vyzval žalobca žalovanú spoločnosť na vyplatenie dividend ako priamemu vlastníkovi a tiež na vyplatenie dividend, ktoré mu prináležia z titulu postúpenej pohľadávky od P. P. S.. Keďže žalovaná spoločnosť na jeho výzvu nereagovala, podal žalobu na výplatu dividend. Podľa žalobcu bola za rok 1997 určená na rozdelenie zisku na výplatu dividend suma 7.188.000,- Sk, pričom výnos na 1 ks cenného papiera bol 31.271,- Sk a pri počte 68.700 ks akcií dividendy by predstavovali sumu 2.148.317,70 Sk a akcií v počte 37.436 ks, ktoré nadobudol od postupcu P. P. S. to predstavuje pri výnose na 1 ks akcie 31.271,- Sk sumu 1.170.694,30 Sk, teda celkový nárok žalobcu pri súčte oboch nárokov je 3.318.978,856 Sk. Žalobca v konaní poukázal na skutočnosť, že bývalí členovia predstavenstva spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín boli uzročení s tým, že na súde je vedených niekoľko sporov ohľadom neplatnosti zmlúv o prevode akcií a ich povinnosťou bolo vytvoriť v spoločnosti na osobitnom účte fond a sústrediť na ňom finančné prostriedky na uspokojenie nároku úspešných žalobcov, čo však konatelia žalovanej spoločnosti neurobili. Svojho nároku sa v konaní pred súdom mohol domáhať až právoplatným rozhodnutím v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave ohľadom neplatnosti predmetných zmlúv a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť až 23.06.2004. Teda nemohol sa domáhať vyplatenia dividend za obdobie, ktoré je predmetom tohto sporu, teda za rok 1997, keď v tom čase nebol majiteľom cenných papierov. Pokiaľ ide o procesné postavenie v konaní ako žalobcu v 2/ rade z dôvodu výhrady jeho vecnej aktívnej legitimácie vznesenej žalovaným uviedol, že pohľadávku nadobudol na základe písomne uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok medzi postupcom P. S. a ním ako žalobcom v 2/ rade. Úlohou postupcu je len oznámiť dlžníkovi postúpenie pohľadávky a nie je jeho povinnosť preukazovať toto postúpenie žiadnou zmluvou. Nechápe výhrady žalovaného týkajúce sa obsahu zmluvy, ktorú mal uzatvoriť s postupcom. Ďalej poukázal na to, že skutočným vlastníkom cenných papierov sa stal v auguste a septembri 1997 na základe odkúpenia od Slovenského

pozemkového fondu prostredníctvom Fondu národného majetku. Ako dôkaz o pravdivosti svojho tvrdenia predložil zároveň odpis notárskej zápisnice N21/97 z 24.10.1997, pozvánku na mimoriadne valné zhromaždenie na deň 29.06.1997 a Zápisnicu z tohto mimoriadneho zasadnutia vyhotovenú 01.10.1997. Z nich jednoznačne vyplýva, že žalobca v 1/ rade má podiel na majetku spoločnosti vo forme akcií, ktorých menovitá hodnota predstavuje 10 % základného imania, a v jeho prípade to predstavuje 29,89 % a u P. P. S. podiel 16,89 %. Prevodmi, ktoré následne uskutočnili je jednoznačne preukázané, že žalovaný uzatváral tieto zmluvy s úmyslom žalobcov poškodiť, čo bolo v predchádzajúcich konaniach nesporne preukázané, a to konkrétne tým, že P. D. a N. boli v marci 1997 členmi predstavenstva, zneužili svoje postavenie v spoločnosti nezákonným získaním akcií od žalobcu v 1/ rade a právneho predchodcu žalobcu v 2/ rade. Tak to konštatoval krajský súd, aj Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 4Cb/15/1998. Členovia štatutárnych orgánov sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s náležitou odbornou starostlivosťou a so záujmami nielen spoločnosti, ale aj všetkých spoločníkov a akcionárov. Nesmú uprednostniť svoje záujmy a záujmy len niektorých akcionárov tak, ako to bolo v konaniach týkajúcich sa jeho nárokov preukázané.

3. Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením zo dňa 26.01.2011 prerušil konanie do doby právoplatného rozhodnutia o veci sp. zn. 1Cob/49/2007 vedeného na Krajskom súde v Prešove, keďže v tomto konaní sa žalobca domáhal vyplatenia dividend od žalovaného za roky 1998 až 2004, a toto konanie mohlo mať význam pre meritórne rozhodnutie v tejto veci. Podaním z 27.03.2012 bol doručený okresnému súdu právoplatný rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 1Cob/49/2007-626, ktorý bol potvrdený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v Bratislave zo dňa 24.4.2012, sp. zn. 3Obdo/52/2010.

4. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť. Žalobca v 2/ rade sa svojho nároku voči žalovanému domáhal z titulu postúpenia pohľadávky, ktorou P. P. S. ako postupca mal Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004 postúpiť žalobcovi v 2/ rade ako postupníkovi pohľadávku, ktorá tvorí predmet tohto sporu. Okresný súd zdôraznil, že žalobca ku dňu rozhodnutia súdu nedoložil žiaden listinný dôkaz o tom, čo zmluva uzavretá medzi účastníkmi obsahovala, teda, čo bolo predmetom postúpenia v zmysle nej a zotrval na stanovisku, že pre platnosť takeého postúpenia stačí, aby túto skutočnosť oznámil postupca dlžníkovi a nie je treba tento právny úkon iným spôsobom dokazovať.

5. Na druhej strane žalovaný namietal od začiatku neplatnosť tejto zmluvy a vo fotokópii ju doložil do súdneho spisu (č. l. 317). Jej obsah žalobca nijakým spôsobom nepotvrdil, ani nevyvrátil, teda okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z jej obsahu. Z nej je zrejmé, že P. P. S. ako postupca postúpil pohľadávky A. A. N. ako postupníkovi. Predmetom zmluvy boli budúce pohľadávky, a to nielen pohľadávky splatné v budúcnosti, ale aj iné budúce pohľadávky, ktoré má postupca voči svojim dlžníkom, a to JUDr. Jurajovi Tomašekovi, P. Z. D. a spoločnosti AGRIFOP, a.s. Stakčín. V predmetnej zmluve, konkrétne článku III. bod C je obsiahnutá identifikácia pohľadávok. Postupca pohľadávku konkretizuje tak, že uvádza rozsudok Najvyššieho súdu SR v Bratislave a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 01.07.2002, sp. zn. 43Cb/15/1998 a udáva, že po právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu žalobcovi v 2/ rade ostalo právo na uplatnenie žalôb na plnenie bezdôvodného obohatenia a náhrady škody voči dlžníkom. Ďalej sa konštatuje, že postupca predkladá postupníkovi Zmenkový výpis z účtu majiteľa cenných papierov zo dňa 06.09.2004, ktorým potvrdzuje prechod vlastníctva cenných papierov AGRIFOP, a.s. Stakčín v počte 37.436 ks v zmene platnej k 23.3.1998. V tejto súvislosti súd citoval ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa vyžaduje písomná forma a postúpená pohľadávka musí byť v zmluve individualizovaná. Predmetom postúpenia môžu byť aj budúce pohľadávky, a to nielen pohľadávky splatné v budúcnosti, ale aj iné budúce pohľadávky. Podmienkou však zostáva, že musia byť identifikovateľné. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie mal súd za preukázané, že na základe tejto zmluvy nebola postúpená pohľadávka, ktorá tvorí predmet tohto sporu medzi P. S. a A. A. N.. Predmetná zmluva, k uzavretiu ktorej došlo 15.09.2004 je len postúpenie budúcich pohľadávok spojených s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, potvrdeného rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v Bratislave zo dňa 22.04.2004. Oba rozsudky uvedených súdov podľa pečiatky právoplatnosti a vykonateľnosti, ktoré sa na rozhodnutí sp. zn. 43Cb/15/1998 nachádzajú, deklarujú

skutočnosť, že rozsudok bol právoplatný 04.09.2002 a vykonateľný dňa 23.06.2004, resp. 09.09.2002, teda v čase uzatvárania Zmluvy o postúpení pohľadávok, pričom pohľadávka P. S. voči žalovanému, už bola známa a dokonca aj splatná. Vychádzajúc z textu zmluvy a úmyslu účastníkov postúpiť len budúce pohľadávky po 15.09.2004, mal súd za preukázané, že táto zmluva sa netýka nároku, ktorý existoval v čase podpisu tejto zmluvy a dokonca bol aj splatný, a to nárok týkajúci sa vyplatenia dividend za rok 1997. Z týchto dôvodov sa súd stotožnil s názorom žalovaného, že v tomto prípade nie je daná vecná aktívna legitimácia žalobcu v 2/ rade na uplatnenie predmetného nároku, keďže tento mu nebol postúpený s právnymi účinkami, ktoré by predchádzali dňu uzavretia predmetnej zmluvy. Nárok, ktorý tvorí predmet sporu, je nárokom za predchádzajúce obdobie pred uzavretím predmetnej zmluvy. Z toho dôvodu bola žaloba v tejto časti zamietnutá vo vzťahu k žalobcovi v 2/ rade.

6. Pokiaľ ide o nárok žalobcu v 1/ rade na výplatu dividend za rok 1997, konajúci súd zdôraznil, že v prvom rade sa musel vyporiadať so vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie si osvojil dokazovanie vykonané v predchádzajúcich konaniach sp. zn. 12Cb/109/2006, sp. zn. 43Cb/15/1998 všetkými listinami od uzavretých úverových zmlúv, záložných zmlúv, o ktoré opierajú súdy svoje rozhodnutia, pričom z týchto konaní a rozhodnutí nebol spochybnený nárok žalobcu v 1/ rade na vyplatenie dividend, ani skutočnosť, že kúpna zmluva o prevode jeho akcií v počte 68.700 ks je neplatná. Jedinou spornou otázkou, s ktorou sa súd musel vyporiadať, bola skutočnosť, či právo na výplatu dividend za rok 1997 si žalobca uplatnil včas. Keďže jeho nárok je nárokom vyplývajúcim z Obchodného zákonníka, aj na posudzovanie včasnosti uplatnenia tohto práva bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 391 a nasl. Obchodného zákonníka. V zmysle § 178 ods. 1 Obchodného zákonníka, akcionár má právo na podiel zo zisku spoločnosti (dividendu), ktorý valné zhromaždenie podľa výsledku hospodárenia určilo na rozdelenie. Iný ako akcionár si môže uplatniť nároky na dividendu len za predpokladu, že v rozhodujúci deň na určenie osoby oprávnenej uplatniť právo na dividendu je evidovaný na účte majiteľa ako osoba oprávnená nakladať s dividendami v súlade s ust. § 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 600/1992 Zb. Na základe úspešnej žaloby, žalobcu v 1/ rade Centrálny depozitár ho zapísal ku dňu 14.02.2004 ako majiteľa 68.700 ks akcií u žalovanej spoločnosti s účinkami ku dňu 03.03.1998, hoci rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý bol podkladom tohto zápisu nadobudol právoplatnosť až 23.06.2004. Žalobca v 1/ rade sa v konaní bránil tým, že nemohol sa svojho nároku na vyplatenie dividend za rok 1997 domáhať skôr až nasledujúci deň po právoplatnosti tohto rozhodnutia, pretože v opačnom prípade by mu súd mohol žalobu zamietnuť pre nedostatok vecnej aktívnej legitimácie.

7. Okresný súd poukázal na § 391 ods. 2 Obchodného zákonníka, podľa ktorého pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné. S poukazom na toto zákonné ustanovenie bolo treba mať na zreteli možnosť uplatnenia práva na súde a túto treba v každom prípade posudzovať objektívne. V praxi to znamená, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu na súd a nie je v tomto prípade dôležitá subjektívna možnosť oprávnenej osoby. Žalobu na vyplatenie dividend možno podať na súd za splnenia zákonom stanovených podmienok, ktoré sú deklarované v ustanovení § 178 ods. 1, 5 a 6 Obchodného zákonníka za predpokladu, že stanovy neustanovujú v tejto súvislosti inú, osobitnú úpravu. Žalovaná spoločnosť v tomto prípade nemala žiadnu inú osobitnú úpravu, a preto na splnenie týchto podmienok je nevyhnuté aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka.

8. Ďalším dôležitým faktorom v tomto smere bolo podľa konajúceho súdu určenie spôsobu a miesta výplaty dividend a tieto podmienky je spôsobilé určiť len valné zhromaždenie spoločnosti. V danom prípade to bol deň konania toho ktorého valného zhromaždenia, na ktorom bola schválená ročná závierka a rozdelenie zisku. Podľa platného znenia ustanovenia § 178 ods. 6 Obchodného zákonníka je dividenda splatná najneskôr do 60 dní od rozhodujúceho dňa určeného valným zhromaždením. Ak neurčí iný deň, je ním 30-ty deň od konania valného zhromaždenia.

9. Z pripojeného spisu sp. zn. 12Cb/109/2006 Okresného súdu Humenné (č. l. 399 a č. l. 584) je podľa súdu prvej inštancie zrejmé, že riadne valné zhromaždenie žalovanej spoločnosti sa konalo 24.04.1998 a

v zmysle Zápisnice vyhotovenej dňa 28.04.1998 v bode 5. bola prerokovaná ročná účtovná závierka a rozdelenie zisku za rok 1997. Z predloženého rozdelenia zisku za rok 1997 (č. l. 585) je taktiež zrejmé, že na výplatu dividend bola odsúhlasená suma 7.188.000,- Sk a rozhodujúci deň na uplatnenie práva na dividendu je deň konania riadneho valného zhromaždenia.

10. Z predložených listinných dôkazov právnym zástupcom žalovaného je preto podľa okresného súdu nesporné, že v tomto roku bola vyplatená N.E. za 68.700 ks akcií suma 2.148.249,- Sk a P.. Z. D. za 34.436 akcií suma 1.170.623,- Sk, obom dňa 22.05.1998. Právo na vyplatenie dividendy sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe 4 rokov v zmysle § 397 Obchodného zákonníka a túto možno predĺžiť len písomným vyhlásením dlžníka tak, ako to má na zreteli ust. § 401 Obchodného zákonníka alebo v prípadoch nároku na náhradu škody ust. § 398 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že žalobca v 1/ rade si mohol svoje právo na výplatu dividend uplatniť žalobou na plnenie a podmienkou úspechu v takomto spore nie je ani skutočnosť, aby musel byť žalobca najskôr úspešný v žalobe o určenie neplatnosti zmlúv, ktorých sa potom žalobou zo dňa 09.03.1998 domáhal a v konaní aj uspel.

11. Keďže žaloba v tomto prípade bola podaná na Okresnom súde Humenné až 21.04.2008 a 06.02.2009, postúpená Okresnému súde Stará Ľubovňa, je podľa súdu prvej inštancie nesporné, že nároky žalobcu v 1/ rade boli už v tom čase premlčané a súd na túto námietku musel prihliadnuť a žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Okresný súd nemohol súhlasiť s názorom žalobcu v 1/ rade, že na plynutie premlčacej lehoty v danom prípade sa nevzťahuje ust. § 391 a nasl. Obchodného zákonníka, ale súd musí zobrať do úvahy § 3 Občianskeho zákonníka, teda rozpor s dobrými mravmi a na danú situáciu aplikovať plynutie 10-ročnej premlčacej doby. Rozhodnutia súdov, ktoré predložil žalobca na podporu svojho tvrdenia sa týkajú civilných spotrebiteľských konaní a nie obchodných sporov. Dôsledkom toho, že žalovaný uzatvoril kúpne zmluvy so žalobcom i právnym predchodcom žalobcu v 2/ rade s úmyslom ich poškodiť tak, ako to konštatuje Krajský súd v Bratislave na strane 9 ods. 2 rozhodnutia č. k. 43Cb/15/1998-473 je skutočnosť, že súd rozhodol o ich absolútnej neplatnosti, teda toto je následok nezodpovedného správania spoločníkov. Preto žiadne porušenie práv uvádzaných žalobcom nie je sankcionované predĺžením premlčacej doby na dobu 10 rokov tak, ako sa mylne domnieva, že by tomu mohlo byť v prípade ním uplatneného nároku. Navyše z logiky veci podľa okresného súdu vyplýva, že ak boli nároky žalobcu za obdobie 1998 a 2002 premlčané tak, ako o nich súdy doteraz rozhodli, je aj skorší nárok na výplatu dividend za rok 1997 premlčaný tak vo vzťahu žalobcovi v 1/, ako aj vo vzťahu k žalobcovi v 2/ rade.

12. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že pojednávanie zo dňa 05.11.2014 odročil na deň 26.11.2014 o 15.00 hod. za účelom vyhlásenia rozhodnutia, avšak žalobca vo svojom prednese z pojednávania (č. l. 518) namietal, že žalovaný doteraz nereagoval na výzvu súdu a nepredložil dôkazy o tom, kedy boli vyplatené akcionárom N. a D. dividendy za rok 1998. Vzhľadom na túto okolnosť a neexistenciu tohto dôkazu súd z opatrnosti odročil toto pojednávanie a vo veci nevyhlásil rozsudok. Žalovaného vyzval na predloženie týchto listinných dôkazov a vytýčil pojednávanie na deň 04.02.2015, z ktorého sa žalobca ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Súd si telefonicky overil u Z.. Z. Q., či zdravotný stav žalobcu je taký, že sú splnené podmienky na odročenie pojednávania v zmysle § 119 ods. 3 O.s.p., pričom zo stanoviska lekára toto nevyplývalo. Pojednávanie bolo odročené na deň 24.02.2015 o 12.35 hod. a z neho sa opäť žalobca ospravedlnil. Súd prvej inštancie preto nezistil dôvod, pre ktorý by nemohol v predmetnej veci vyhlásiť rozhodnutie, pretože všetky dôkazy navrhnuté žalujúcou stranou boli vykonané a dokazovanie bolo ukončené. Žalobca mal právo na záverečnú reč a jeho zdravotný stav podľa lekárskeho potvrdenia nebol taký, pre ktorý sa mohol, ale nemusel zúčastniť na vytýčenom pojednávaní. Z tohoto dôvodu bolo v predmetnej veci vyhlásené rozhodnutie.

13. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p.

14. Na odvolanie žalobcov, Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 26.10.2016, č. k. 2Cob/44/2015-837 prvým výrokom rozhodol, že JUDr. Oľga Bítalová, sudkyňa na Okresnom súde Stará Ľubovňa, nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Druhým

výrokom krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

15. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd v prvom rade uviedol, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach. Z vyjadrenia JUDr. Oľgy Bítalovej nevyplýva, že by mala k veci taký pomer k účastníkom alebo ich zástupcom, na základe ktorého možno mať pochybnosti o jej nezaujatosti. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, že JUDr. Oľga Bítalová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci, keďže nezistil, že by z jej strany tu bol taký pomer k veci, účastníkom alebo zástupcovi žalobcu, aby bolo možno mať pochybnosti o jej nezaujatosti.

16. Ďalej odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie náležite zistil skutkový stav a vyvodil z neho aj správne závery. Odvolací súd v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, konštatoval správnosť dôvodov uvedených v jeho rozhodnutí a na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalobcu uviedol nižšie uvedené skutočnosti.

17. V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu týkajúcou sa toho, že postupom okresného súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s § 119 ods. 1 O.s.p., ak dňa 24.02.2015 došlo k vyhláseniu rozhodnutia. Súčasne dodal, že súd prvej inštancie nekonal ani v rozpore s § 118 O.s.p. a navyše v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd len, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd mal za to, že v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo k takým vadám, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd zdôraznil, že základným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu žaloby bola tá skutočnosť, že nárok žalobcu je premlčaný.

18. V súvislosti s druhou odvolacou námietkou, že sa konajúci súd nezaoberal začiatkom plynutia premlčacej lehoty a jej posúdenia v zmysle tohto, že sa nárok žalobcu mohol premlčať v 10 ročnej lehote, odvolací súd zdôraznil, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že premlčacia lehota začala plynúť 30. deň odo dňa konania predmetného valného zhromaždenia, teda od 24.05.1998 a uplynula 24.05.2002, ak teda bola žaloba podaná v roku 2008, bola tak podaná po uplynutí premlčacej lehoty a v tejto súvislosti správne poukazuje súd prvej inštancie na iné súdne rozhodnutie, kde sa riešil nárok žalobcu na vyplatenie dividendy za obdobie rokov 1998 a nasledujúcich v tom zmysle, že ak boli nároky premlčané za uvedené obdobie, potom aj skorší nárok na výplatu dividend za rok 1997 musí byť premlčaný.

19. Odvolací súd poznamenal, že v danom prípade treba žalobcu označovať ako nie žalobcu v 1/ a 2/ rade, ale ako žalobcu v jednej osobe, ktorá len získala nárok na výplatu dividend z rôzneho právneho dôvodu, teda nejde o dvoch žalobcov, ale o jedného žalobcu a v tomto smere odvolací súd takto upresnil procesné postavenie žalobcu s tým, že tu nešlo o takú vadu konania, pre ktorú by bolo treba rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť alebo zmeniť. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

20. Proti rozsudku odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobcovia (č. l. 925), prípustnosť ktorého odôvodnili ust. § 420 písm. f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalobcov ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.).

21. Žalobcovia (v ďalšom texte tiež ako „dovolatelia“) v prvom rade vytkli, že právne závery odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu v 2. rade a začiatku plynutia premlčacej lehoty, sú arbitrárne a prejavom porušenia práva na spravodlivý proces. Odvolací súd týmto podľa dovolateľov porušil princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí pri vydaní napadnutého rozsudku, čím pri prejednaní odvolania malo dôjsť k porušeniu základného práva žalobcov

na súdnu ochranu podľa čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

22. Dovolatelia zdôraznili, že na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie v tomto konaní uviedli, že uplatnený nárok vo výške 38.859,59 eur bol nadobudnutý od postupcu P. P. S. v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004. Súd prvej inštancie, ale aj odvolací súd sa pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 2. rade v tomto spore podľa dovolateľa svojvoľne vôbec nezaoberali predloženou zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004 a starostlivo neprihliadli na skutočnosti vyplývajúce zo spisu a hrubo porušili ustanovenia Civilného sporového poriadku, čím je napadnuté rozhodnutie arbitrárne. Dodali, že žalovaný nemal od žalobcu k dispozícii žiadnu zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004, o ktorú žalobca opieral svoje skutkové tvrdenia a preukazoval aktívnu vecnú legitímáciu v tomto konaní a ktorú žalobca predložil aj súdu. V tejto súvislosti dovolatelia poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/1/2009, avšak najmä na právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/68/2011, kde v analogickej veci medzi rovnakými účastníkmi konania s rovnakým uplatneným nárokom z tej istej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.09.2004 iba za iné obdobie je konštatované, že ak žalovaná spoločnosť odkazuje na to, že P. P. S. nemal oprávnenie postúpiť pohľadávku z predmetu sporu, tak došlo k platnému prevodu pohľadávok z doloženej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá preukazuje právo žalobcu na uplatnenie nároku na dividendy za roky 1998 - 2004.

23. V dovolaní ďalej dovolatelia uviedli, že interpretácia a aplikácia ustanovení § 391 ods. 1 a § 178 ods. 1, 5 a 6 Obchodného zákonníka na zistený skutkový stav odvolacím súdom je arbitrárna a v rozpore s ústavou chráneným princípom právnej istoty a porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Za arbitrárny a v rozpore so súčasnou interpretačnou a aplikačnou praxou súdov považujú dovolatelia právny názor odvolacieho súdu, že premlčacia lehota pre uplatnenie predmetného nároku začala plynúť 30. deň odo dňa konania predmetného valného zhromaždenia, t. j. od 24.05.1998 a uplynula 24.05.2002. Dovolatelia zdôraznili, že skutkovým základom uplatneného nároku žalobcov na dividendu je prinavrátenie vlastníckeho práva k akciám na základe právoplatného rozsudku Krajského v Bratislave zo dňa 01.07.2002, č. k. 43Cb/15/98-473 v spojitosti s rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.04.2004, č. k. 4Obo/148/03-772. Centrálny depozitár CP zapísal žalobcu ako vlastníka cenných papierov - akcionára až 14.02.2005 (nie tak ako to je uvedené v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu) a postupcu P. P. S. ako vlastníka cenných papierov - akcionára 06.09.2004. A to u oboch so spätným účinkom k dátumu 03.03.1998, resp. 23.03.1998. Žalobca, ani postupca preto neboli v čase konania valného zhromaždenia 24.04.1998 akcionári a ani v rozhodujúci deň neboli oprávnení si uplatniť právo na dividendu. Akcionári a vlastníci cenných papierov sa stali žalobca a postupca až po právoplatnosti vyššie uvedených rozsudkov 23.06.2004, resp. zápisom vlastníckeho práva v Centrálnom depozitári CP.

24. Preto dovolatelia dodali, že v zmysle zásady zjednocovania súdnych rozhodnutí v analogických veciach (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 09.12.2009, sp. zn. 2Obo/50/2009 publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 07/2010) žalobca, ktorý nie je v čase podania žaloby zapísaný do zoznamu akcionárov vedenom Centrálnym depozitárom CP, nie je aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby na uplatnenie práva na dividendu. Status akcionára sa podľa dovolateľov nadobúda až registráciou prevodu, resp. prechodu akcií a účinnosť prechodu akcií nastáva voči spoločnosti až registráciou zmeny v zozname akcionárov. Preto akcionár nadobúda všetky práva až registráciou Centrálnym depozitárom CP. Týmto majú dovolatelia za to, že odvolací súd sa úplne odklonil od uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Dovolatelia zdôraznili, že týmto sa nemohla podať žaloba v roku 1998 a nárok sa nemohol premlčať uplynutím 4 ročnej premlčacej lehoty 24.05.2002, ako to uvádza odvolací súd v napadnutom rozhodnutí. Totiž právo na dividendu sa stalo vymáhateľným nárokom až keď žalobca, resp. postupca boli ako akcionári zapísaní do zoznamu akcionárov vedenom Centrálnym depozitárom CP a až týmto okamihom podľa dovolateľa začala plynúť aj 4 ročná premlčacia lehota.

25. Odklon odvolacieho súdu od súdnych rozhodnutí dovolacích súdov a súčasne interpretačnú a aplikačnú prax súdov a na právne závery týkajúce sa začiatku plynutia premlčania podľa Obchodného zákonníka, nastal podľa dovolateľov aj od rozsudkov Najvyššieho súdu ČR zo dňa 01.12.2009, sp. zn. 32Cdo/4746/2008 a zo dňa 09.10.2013, sp. zn. 31Cdo/3881/2009.

26. Opierajúc sa o vyššie uvedené rozhodnutia je podľa dovolateľov možné konštatovať, že zo všeobecnej úpravy obsiahnutej v § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že u právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde. Týmto dňom je zásadne deň, kedy právo bolo možné prvýkrát odôvodnene vykonať, čiže kedy sa právo stalo nárokom. Spravidla ide o deň, kedy sa stal dlh splatným (teda deň, kedy ho mal dlžník prvýkrát splniť). Nemožno preto podľa dovolateľov zamieňať vznik práva samotného so vznikom nároku a naopak je potrebné sa tu zaoberať posúdením, kedy sa dlh žalobcov stal splatným, a kedy mohli žalobcovia svoje práva na súde prvýkrát dôvodne uplatniť. Je preto podľa názoru dovolateľov preukázateľné, že začiatok plynutia premlčacej lehoty v danom prípade začína plynúť dňom nasledujúcim, keď právo na dividendu sa stalo vymáhateľným nárokom. V danom prípade, až keď žalobca, resp. postupca boli ako akcionári zapísaní do zoznamu akcionárov vedenom Centrálnym depozitárom CP, t. j. 14.02.2005 (žalobca A. A. N.) a 06.09.2004 (postupca P. P. S.). Preto podľa dovolateľov nemožno zamieňať vznik samotného práva so vznikom nároku uplatniť si takéto právo žalobou na súde.

27. V závere dovolania dovolatelia uviedli, že aj pri riešení a posudzovaní námietky premlčania zo strany žalovaného ako výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi sa odvolací súd odklonil, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a táto otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.07.2012, sp. zn. 4Cdo/171/2012 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.02.2012, sp. zn. 9Co/390/2011. V nadväznosti na uvedené rozhodnutia považujú dovolatelia uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného za jednoznačný a preukázateľný výkon práva odporujúci dobrým mravom. A to poukazujúc na dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti žalovaného vyplatiť dividendy minoritným akcionárom a porušovanie ich práva podieľať sa na zisku spoločnosti, a to od roku 1998 až do dnešného dňa, čo preukazuje oznámenie žalovaného k sporu sp. zn. 3Cob/99/2015 adresované Krajskému súdu v Prešove.

28. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobcovia dovolaciemu súdu navrhli, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zmenil.

29. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podali včas žalobcovia, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpení podľa § 429 ods. 2 písm. a/ C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcov treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C.s.p.

31. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

32. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú

priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

33. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

34. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

36. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

37. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

38. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

39. V posudzovanom prípade dovolateľa vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videli dovolatelia v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je arbitrárny a nedostatočne odôvodnený, keďže jeho závery sú spolu so závermi súdu prvej inštancie o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu v 2. rade a začiatku plynutia premlčacej lehoty, prejavom porušenia práva na spravodlivý

proces. Odvolací súd týmto podľa dovolateľov porušil princíp predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Konajúce súdy sa pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 2. rade podľa dovolateľov nezaoberali predloženou zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004. Dovolatelia poukazujú na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/1/2009, avšak najmä na právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/68/2011, kde v analogickej veci medzi rovnakými účastníkmi konania s rovnakým uplatneným nárokom z tej istej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.09.2004 iba za iné obdobie dodali, že v uvedenom spore došlo podľa súdu k platnému prevodu pohľadávok z doloženej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá preukazuje právo žalobcov na uplatnenie nároku na dividendy za roky 1998 - 2004. Týmto podľa dovolateľov napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., nakoľko rozhodovanie súdu v analogickej veci medzi totožnými stranami sporu s rovnakým nárokom na základe tej istej zmluvy o postúpení pohľadávok, predstavuje vážne porušenie ich práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

40. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a zároveň intenzita tohto zásahu dosahujúca takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

41. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“).

42. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom (t. j. postupom priechiacim sa zákonu) znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí zároveň dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

43. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

44. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

45. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

46. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

47. Námietka nepredvídateľnosti rozhodnutí odvolacieho súdu v právne analogických veciach nie je námietkou, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania z dôvodu zmätočnosti, keďže nie je úlohou odvolacieho súdu zjednocovať judikatúru na úrovni odvolacích súdov inak, ako spôsobom definovaným v ust. § 421 C.s.p., t. j. výlučne formou zosúladenia preskúmaného rozhodnutia s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu, ak sú splnené ostatné predpoklady prípustnosti a dôvodnosti takéhoto dovolania.

48. Z obsahu dovolania je zrejmé, že podľa dovolateľov sa konajúce súdy pri posudzovaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 2. rade nezaoberali predloženou zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004. Dovolací súd dodáva, že žalobca v 2. rade na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie uviedol, že uplatnený nárok nadobudol od postupcu Ing. Igora Pavlovkina v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004. Hoci v zmysle § 442 C.s.p. je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd s tým, že dovolací súd dokazovanie nevykonáva, z obsahu spisu dovolací súd zistil, že originál zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004 súdny spis netvorí, keďže súčasťou spisu je len ťažko čitateľná kópia na č. l. 327 až 329, predložená žalovaným. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 05.11.2010 vyplýva, že na otázku súdu prvej inštancie ohľadom aktívnej legitímácie žalobcu z titulu uzavretia predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky žalobca uviedol, že sa nemôže vyjadriť k listinnému dôkazu predloženému druhou stranou, pretože nevie, či je to fotokópia originálu alebo iný listinný dôkaz. Napokon nie je to podľa žalobcu ani podstatné, nakoľko úlohou postupcu je dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznámiť a nie ho preukazovať zmluvou (č. l. 365 spisu). Dovolací súd sa stotožnil s dovolateľom, že v zmysle § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak postúpenie oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. Nadväzujúc na uvedené ustanovenie, ako aj pojednávanie nariadené na deň 18.01.2011, žalobcovia súdu prvej inštancie písomným podaním oznámili (č. l. 381 súdneho spisu), že postupca riadnym spôsobom oznámil dlžníkovi postúpenie pohľadávky. Dôkazom má byť návratka - doručenka o prevzatí oznámenia o postúpení pohľadávky dlžníkom Agrifop, a. s. Stakčín k rukám N.V. zo dňa 24.09.2004, č. doručenky 88543023 opatrené pečiatkou doručovacej pošty Stakčín. Z predmetného písomného podania žalobcu v 2. rade je zrejmé, že jeho súčasťou je len fotokópia podacieho lístku a obálky, nie však samotné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky (č. l. 385 súdneho spisu), z ktorého dôvodu absentuje dôkaz, ktorým by žalobca v 2. rade osvedčil oznámenie postupcu o postúpení práva na zaplatenie dividend za rok 1997. Žalobcovia k dovolaniu doložili tiež fotokópiu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004, ako jednu z príloh dovolania. Napriek skutočnosti, že dovolací súd dokazovanie nevykonáva (§ 442 C.s.p.), je z takto doloženej zmluvy zrejmé, že jej predmetom nebolo postúpenie pohľadávok plynúcich z práva na podiely zo zisku (dividend) za roky 1997, avšak pohľadávok za roky 1998 až 2004 (č. l. 939 súdneho spisu). Rovnako je to aj v prípade námietky dovolateľa, ktorou dôvodí, že v analogickej veci medzi rovnakými účastníkmi konania s rovnakým uplatneným nárokom z tej istej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.09.2004 iba za iné obdobie je konštatované, že došlo k platnému prevodu pohľadávok z doloženej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá preukazuje právo žalobcov na uplatnenie nároku na dividendy za roky 1998 - 2004. Ako je zdôraznené, z predmetného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Cob/68/2011 nevyplýva, že sa zmluva o postúpení pohľadávok týkala postúpenia práva na podiely zo zisku (dividend)

za roky 1997. Týmto nie je možné v prejednávanej spore deklarovať doloženie a preukázanie postúpenia pohľadávok, ktoré sú predmetom tohto sporu, keďže žalobcovia zmluvu o postúpení do konania pred súdom prvej inštancie, ani odvolacím súdom nepredložili.

49. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia dovolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že dovolatelia neuviedli v čom konkrétne spočíva arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Zároveň dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005 z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. (od 1. júla 2016 § 220 ods. 2 C.s.p. - pozn. dovolacieho súdu).

50. Dovolací súd konštatuje, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí. Rozhodnutie obsahuje zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalobcov. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokovávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Súdy primerane vysvetlili, z akých úvah vychádzali pri otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v 2. rade a začiatku plynutia premlčacej lehoty. Súdy okrem iného uviedli, že možnosť uplatnenia práva na súde treba v každom prípade posudzovať objektívne. V praxi to znamená, že premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu na súd.

51. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Konštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k posúdeniu skutkových a právnych záverov.

52. Odvolací súd po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne. Dovolací súd dodáva, že takýto postup umožňovalo odvolaciemu súdu ustanovenie § 387 C.s.p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

53. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalobcovia mali možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobili. Skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožňujú s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

54. Dovolací súd po preskúmaní vyššie uvedených tvrdení dovolateľov, a či spôsob rozhodovania odvolacieho súdu možno považovať za ústavne konformný zistil, že strany sporu mali dostatočný priestor argumentovať a tvrdiť skutočnosti preukazujúce aktívnu vecnú legitímáciu v zmysle predmetnej zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.09.2004, ako aj oznámenia o postúpení tejto pohľadávky postupcom dlžníkovi (žalovanému), ako aj skutočnosti premlčania nároku. Žalobcovia, aj žalovaný túto

možnosť v konaní využili a sudy sa jednotlivými námietkami žalovaného, aj žalobcov zaoberali a aj sa s nimi vysporiadali.

55. Dovolací súd konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by sudy znemožnili žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

56. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje aj na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 2/2016 z 3. decembra 2015, z ktorého vyplýva, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., pričom len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa vyššie citovaného ustanovenia. Jedná sa o taký výnimočný prípad, kedy ide o také nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré neobsahuje ani len zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, čo vykazuje znaky až vady „najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém alebo vady zásadnej, hrubej a podstatnej“, prípadne ak sa zrušením napadnutého rozhodnutia má dosiahnuť náprava „justičného omylu“. O takýto prípad však v preskúmvanej veci nejde, pretože tak, ako je už vyššie konštatované, skutkové a právne závery obsiahnuté v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré spolu s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie tvoria jeden celok) nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Za porušenie základného práva zaručeného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Vyššie citované zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR je aktuálne aj po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový Civilný sporový poriadok, pretože zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, obsiahnuté v novom Civilnom sporovom poriadku, sa nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska.

57. K ostatnej dovolacej námietke žalobcov týkajúcej sa § 421 C.s.p. dovolací súd uvádza, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C.s.p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

58. Dovolatelia v dovolaní uplatnili dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ C.s.p., t. j. nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a/, písm. c/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

59. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ C.s.p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; nevymedzí právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania dovolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať, či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C.s.p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1

C.s.p.

60. Zároveň bol prijatý záver, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., je dovolateľ povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne; konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (stanovisko č. 83 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 9/2018).

61. Dovolací súd konštatuje, že z obsahu dovolania žalobcov, dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., je možné len vydedukovať tou skutočnosťou, že krajský súd sa odchýlil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke, či práva na podiely zo zisku (dividendy) majú iba akcionári zapísaní v zozname akcionárov spravovaným Centrálnym depozitárom CP, a to od momentu registrácie v uvedenom depozitári, ktorá skutočnosť má vplyv na plynutie premlčacej doby uplatneného nároku v tomto spore. Dovolatelia v tejto súvislosti poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 09.12.2009, sp. zn. 2Obo/50/2009. Dovolací súd uvádza, že v obchodných veciach je najvyšší súd nielen dovolacím súdom, ale vo veciach, v ktorých rozhoduje krajský súd ako súd prvej inštancie, aj súdom odvolacím. Dovolací súd uzatvára, že rozsudok, na ktorý dovolatelia poukázali, je rozhodnutím Najvyššieho súdu SR ako odvolacieho súdu. Nie je teda rozhodnutím dovolacieho súdu v zmysle zákonom ustanovenej požiadavky, na riadne vymedzenie dovolania poukázaním na rozhodnutie dovolacieho súdu v zmysle dikcie ustanovení § 432 ods. 1 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

62. Po uplynutí lehoty na podanie dovolania do spisu dovolateľa doplnili ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorým dôvodili podané dovolanie a odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na § 434 C.s.p., podľa ktorého dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. Hoci bolo dovolanie žalobcov doplnené po lehote na podanie dovolania, dovolací súd k tomuto podaniu uvádza, že ostatné rozhodnutie, pri ktorom došlo k odklonu odvolacieho súdu, je podľa dovolateľov rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1ObdoV/86/2004. Dovolací súd zistil, že v tomto prípade ide o také rozhodnutie, ktoré rieši právnu situáciu, kedy sa dovolať neplatnosti uznesenia prijatého valným zhromaždením môže len akcionár. Nerieši teda, či právo na vyplatenie podielu zo zisku, t. j. dividendy má akcionár, ktorý je zapísaný v zozname akcionárov. Rovnako nerieši ani otázku premlčania uplatnenia nároku na vyplatenie podielu zo zisku spoločnosti.

63. Pre úplnosť však Najvyšší súd SR poukazuje na rozhodnutie dovolacieho súdu zo dňa 24.04.2012, sp. zn. 3Obdo/52/2010, v ktorom dovolací súd zdôraznil, že premlčaniu podliehajú majetkové práva, ktorých uspokojenie môže byť vynútené súdnou cestou a začiatok premlčacej doby je spojený s okamžikom, kedy sa právo stáva vynútiteľné, splatné. Možnosť uplatnenia práva sa preto posudzuje objektívne, keď vznikla objektívna možnosť podať žalobu, pričom nezáleží na subjektívnej možnosti oprávneného. Z toho preto treba vyvodiť jednoznačný záver, že pri posudzovaní sa uplatňuje objektívne hľadisko vylučujúce z úvahy akékoľvek subjektívne prekážky účastníkov právneho vzťahu. Nakoľko súd v inom konaní vyslovil absolútnu neplatnosť kúpnej zmluvy, je takáto zmluva neplatná od počiatku, teda nenastali ani zmluvou sledované účinky a žalobca bol akcionárom žalovaného i v roku 1998 a nasledujúcich, za ktoré si uplatnil dividendy. Absolútna neplatnosť právneho úkonu, ku ktorej sa prihliada ex offio, ktorú nie je možné konvalidovať (nie je možná ani ratihabícia), tiež zakladá nároky z bezdôvodného obohatenia. Uvedeným rozhodnutím ďalej dovolací súd dovolanie zamietol s tým, že pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie práva na dividendy nie je rozhodujúce, kedy došlo k opätovnému zápisu akcií na účet pôvodného majiteľa (z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode cenných papierov, ktorá je neplatná s účinkami ex tunc). Dovolací súd v uvedenom spore zdôraznil, že ak platí objektívne hľadisko pri výklade ustanovenia § 391 ods. 1 Obchodného zákonníka, potom žalobca mohol objektívne uplatniť svoje právo na dividendy /žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z 22.08.1997 uplatnil na súde už dňa 09.03.1998/ v premlčacej dobe, pretože pre jej plynutie v súvislosti s vyslovením absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy o prevode akcií, začala plynúť premlčacia doba splatnosťou práva na dividendu, teda uplynutím 60 dní od konania valného zhromaždenia, na ktorom

bolo schválené uznesenie o rozdelení zisku toho ktorého roku. Dovolací súd dodáva, že dotknutým rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/52/2010 nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa (žalobcu) vlastníť majetok a porušeniu ústavnoprávnych princípov, keďže uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 26.06.2013, č. k. IV. ÚS 402/2013-17, bola sťažnosť žalobcu, resp. dovolateľa v tomto spore odmietnutá.

64. Odklon odvolacieho súdu od súdnych rozhodnutí dovolacích súdov a súčasnej interpretačnej a aplikačnej praxe súdov a na právne závery týkajúce sa začiatku plynutia premlčania podľa Obchodného zákonníka, nastal podľa dovolateľov aj od rozsudkov Najvyššieho súdu ČR zo dňa 01.12.2009, sp. zn. 32Cdo/4746/2008 a zo dňa 09.10.2013, sp. zn. 31Cdo/3881/2009. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu ČR dovolací súd upozorňuje, že zákon viaže prípustnosť dovolania v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. v písm. a/ aj c/ výlučne na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako súdu dovolacieho. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu SR dňa 10.10.2018 prijalo ako judikát rozhodnutie zo dňa 24.01.2018, sp. zn. 6Cdo/29/2017 (pod č. R 71/2018), právna veta ktorého znie: Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných ŠEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.“ Pod pojem ustálenej súdnej praxe v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. teda nemožno zahrnúť rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, na ktoré dovolateľ poukazuje vo svojom dovolaní. Vo vzťahu k uvedenému dovolací súd pre úplnosť dopĺňa, že argumentácia inými rozhodnutiami môže byť relevantná ako podporná argumentácia pri odôvodňovaní dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., avšak nemôže byť spôsobilá vyvolať dovolací prieskum právnych záverov odvolacieho súdu vo veciach, v ktorých dovolateľ odvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ alebo písm. c/ C.s.p.

65. Dovolatelia ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

66. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p., dovolací súd z obsahu dovolania vyvodil právnu otázku, v zmysle ktorej vznesenie námietky premlčania možno posúdiť aj ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Dovolací súd prioritne zdôrazňuje, že dovocatelia v podanom dovolaní v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p. poukázali iba na jedno rozhodnutie dovolacieho súdu, čím nie je tento dovolací dôvod vymedzený v súlade s dikciou stanovenou Civilným sporovým poriadkom, keďže nie je daná rozdielnosť rozhodovania a posudzovania právnej otázky dovolacím súdom. Dovocatelia tiež neuviedli v čom je napadnuté rozhodnutie nesprávne a ako by malo byť správne posúdené. Napriek tomu dovolací súd uvádza, že dovolateľmi doložené rozhodnutie zo dňa 26.07.2012, sp. zn. 4Cdo/171/2012, bolo vydané občianskoprávnym senátom, pričom sa týkalo jednak procesných námietok prekážky začatia konania (litispendencie) a nedostatku návrhu na začatie konania, a jednak hmotnoprávnej námietky otázky premlčania nároku uplatneného žalobou. V časti hmotnoprávnej námietky, bolo podané dovolanie pre nesprávne právne posúdenie v otázke premlčania nároku uznesením dovolacieho súdu odmietnuté, pretože neboli splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, z ktorého dôvodu nebolo možné vykonať prieskum tvrdeného nesprávneho právneho posúdenia. Možno teda vyvodiť, že dovolací súd sa tvrdenou otázkou dovolateľov nezaoberal.

67. Keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že žalobcami podané dovolanie týkajúce sa námietky nesprávneho právneho posúdenia veci, nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia

dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľov.

68. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcov podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a/, písm. c/ C.s.p., nie je procesne daná, preto ich dovolanie podľa § 447 písm. c/, písm. f/ C.s.p., odmietol.

69. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

70. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.